

Ο ΝΤΟΝ ΠΑΣΚΟΥΑΛΕ ΣΤ' ΑΡΓΟΣΤΟΛΙ

Τό ανέβασμα του Ντόν Πασκουάλε στην Έθνική μας Λυρική Σκηνή, έγινε άφορμή να θυμηθώ ένα ξεμπνότεο σατυρικό ποίημα του μεγάλου κι άδικοεξαγμένου Κεφαλονίτη σατυρικού ποιητή Γιώργη Μολφέτα, που με τό πικάντικο και γιομάτο ξεμπνέδα χιομορ του, εσάτυρισε τό ανέβασμα τής σπερας αυτής στό θέατρο τ' Αργοστολιού, τό Μάη του 1909.

Τό ανέβασμα όμως αυτό είχε τήν Ιστοριούλα του άκοιστε τη με λίγα λόγια. Έκείνη τή χρονιά, ό Δήμος τ' Αργοστολιού, έστειλε στην Ίταλία ένα δημοτικό σύμβουλο, τό Βάσο Μ..., μακαρίτη τώρα, γιά νά φέριε στ' Αργοστόλι μελοδραματικό θέασο. Μά ό Βάσος, νιώθοντας τήν τσέπη του γιομάτη από τά λεφτά του Δήμου, προτίμησε νά διαθέσει ένα σεβαστό ποσό άπ' αυτά γιά νά γλετήσσει τίς λίγες μέρες που θάμεινε στην Ίταλία, και με τά φίχουλα που του άπόμειναν άγκαζάρησε, γιά ένα κομμάτι ψωμί, όσα γέρινα άπορρίματα του μελοδραμάτος βρήκε, και κατάρτισε τό μελοδραματικό θέασο που φερε στ' Αργοστόλι. Μόνον ό μπάσος, που ύποδόθηκε τό ρόλο του Ντόν Πασκουάλε, ήταν ένας πολύ καλός άρτίστας, που ρεζιλύτηκε όμως κι αυτός βέβαια, μέσα στο έλλεινιό κι άξιοβρήητο θέαμα και άκομοια που παρουσίασε τό μπουλοόκι του Βάσου, ό όποιος, ύστερα άπ' αυτό τό ρεζιλίκι, έτρεξε κι έκρόφτηκε γιά μέρες στό σπίτι κάποιου φίλου του, ως που νά περάσει ή άγανάχτηση του κόσμου και του Δημόρχου.

Όλα αυτά έδωσαν τήν έμπνευση στό Μολφέτα, νά σατυρίσει, αυτήν τήν Ιστορική γιά τά χάλια της παράσταση, τοποθετώντας τήν ύπόθεση του έργου μέσα σέ Κεφαλονίτικο περιβάλλον, άνακατεύοντας στη δράση του διαφόρους τύπους Αργοστολιώτικους, παρουσιάζοντας τό Ντόν Πασκουάλε σαν ένα γερο-τσιγκούνη Κεφαλονίτη χτηματία, που ή γυναίκα του του έτρωγε όσα λεφτά κέρδιζε από τή σταφίδα του, ξεθεύοντας, ό,τι είχε και δέν είχε γιά ν' αγοράζει όλα της τά λουσα άπό του 'Αβλιχάκη.—που είχε τότε τό μεγαλύτερο κατάστημα νεοτερισμών στό Αργοστόλι—και τέλος πάντων έκκεφαλονιτζίζοντας τήν σπερα αυτή.

Πρίν όμως παρουσιάσω τό τετράζυγιο τουτο ποίημα, πρέπει νά πώ δυό λόγια γιά τους Αργοστολιώτικους τύπους που άναφέρονται σ' αυτό.

1) ΟΙ Προσβολαίοι, ήταν ένας φατχοφαλτάκος, που ή φωνή του έμοιαζε με νιαούρισμα ξενητικωμένης γάτας.

3) Ο Πόπος, ήταν ένας άπό τους καλύτερους συμβολαιογράφους (νοδάρους) τ' Αργοστολιού, και φίλος του Μολφέτα.

4) Ο Πατοίνης, ήταν ένας γέρος φιλικατζής, που τά σαρκαφαγαμένα άπό τήν πολικαιρία φιλικά του, δίνανε μιά άστεία δση στό κουσομάγαζό του.

Όσο γιά τή νύφη, που με τήν άσχημία της έκαμε τό Ντόν Πασκουάλε νά λιποθυμήσει, ήταν μιά γριά καρακάδα Ίταλίδα, που έπαίξε τό ρόλο της δημοφης και τσαλπίνας ήρωίδας τής σπερας αυτής.

Σ. Σ.

ΠΡΑΞΙΣ ΠΡΩΤΗ

Ό Δόν Πασχάλες, κύριος, μέσα στην κάμαρά του, σά γέροντας φιλάργυρος μετράει τά τάλλαρά του.

Κι έρχεται ό βαρύνοντας και του γερόντου λέει: «Τί έκατάλαβε νά ζεις σπως οι Προσβολαίοι, και δέν κυτάς νά παντρευτείς νά βρείς και σό καμμία, νά μη γυρεύεις άνηψιός γιά τήν κληρονομιά.»
Ό Δόν Πασχάλες άρχισε τά σάλια του νά γλύφει, και λέει του βαρύντου: «Νά πās νά μώβρεις νύφη!»
Έρχεται τ' άνηψίδι του—ένας λιμοκοντόρος, που γιά τίς άμαρτίες μας εόρθηθη... τενόρος—

κι άπό τό θέο του ζητεί τήν όδεια νά παντρευτεί μ' ένα σεμνό κορίτσι: άλλα ό θεός με θυμό τό λέει: «Νά πās στον πειρασμό, τενόρο μου Κυρίστη!»

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

Ό Πασχάλες που νά μπάσος ομοσποθητικός πολύ, και τόν έκαμε ό Βάσος με τό ζορι Φασουλή, έρχεται γαμπρός ντυμένος και με γέροντος σπουδή, περιμένει ό καμμένος νά ρτει ή νύφη νάν τη γδει.

Άλλά του χανε σπολέτα του γερόντου βαλημένη,¹ και του φέρανε τή νύφη μ' ένα βέλο σκασιωμένη. Κι ετπε ό γέρος: «Δέν τή θέλω ά δι βγάλτε τό βέλο!»

Κι ό προξενήτης του λέει: «Κάνε γέρο τό στραβό, και τά βέλα τά μεγάλα είναι μέδα άρνούβό!»
Και τέλος πάντων γίνεται ό γάμος σπως-σπως, κι ήρτε νοδόςος ζηλιτάς, και τά λεφτά τά πήρε αυτός και δέν τά πήρε ό Πόπος.

Ό δέ φιλάργυρος γαμπρός δόρα τής νύφης δίνει δύο κουτσόνες² κέρνες, άντίκες του Πατοίνη. Κι όταν ό γάμος έγινε με άγνια τόση, ετπε τής νύφης ό γομπρός τό βέλο νά σκώσει. Κι σπως αυτή τ' άόηκωσε κι ετπε τήν άσχημία του κακομοίρη του γομπρού τότε λιποθυμία.

ΠΡΑΞΙΣ ΤΡΙΤΗ

Ό γέρος που παντρεύτηκε μετανοεί μέγας, σπως μετάνιωσα κι έγώ και τόσο κόσμος άλλος. Τόν κάβει μήνα φόρεμα και δύο καπελάκι, κι έπήγαγε ή σταφίδα του στην τσέπη τ' Αβλιχάκη. Κι' άφού με τοι άπατήρισε της τ' άλλας τό Θεό του, στά τελευταία τά μπλεξε και με τόν άνηψιό του!... Και σερνάδα γίνεται μ' έρωτική βραχνάδα και βγαίνουν τά ββολα του δήμου μπατινάδα³. Και γένονται κι ένα σορό κακοφωνίες άλλες, που χάνει τά πασχάλια του κι αυτός ό Δόν Πασχάλες! Και με φανάρια βγαίνουν βαρύνοντας και μπάσος νά ίδουνε που έκρόφτηκε ό φίλος μας ό Βάσος!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΟΛΦΕΤΑΣ

1. Δηλ. του χανε στήσι παιγίδα. 2. Κούκλες. 3. Δηλ. πήγαγε κατά διαβόλου τά λεφτά που δωσε ό δήμος τ' Αργοστολιού γιά τό Μελοδραμα.